

Đoàn kết, thống nhất để xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong giai đoạn hiện nay

TS. NGUYỄN VĂN HÙNG

Phó Trưởng Ban Dân vận Trung ương

Thực tiễn hơn 85 năm từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta luôn coi bài học về đoàn kết là sức mạnh vô địch, truyền thống quý báu, một nhân tố đặc biệt quan trọng trong lãnh đạo nhân dân thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ của cách mạng. Trước lúc đi xa, trong Di chúc thiêng liêng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn: “Đoàn kết là một truyền thống cực kỳ quý báu của Đảng và của dân ta. Các đồng chí từ Trung ương đến các chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”⁽¹⁾.

Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh đoàn kết, thống nhất trong Đảng phải được xây dựng, củng cố trên cơ sở vì mục đích cao cả “một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc”. Chỉ trên cơ sở đó,

trong Đảng mới có sự thống nhất về ý chí và hành động để vượt qua mọi khó khăn trở ngại. “Nhờ đoàn kết chặt chẽ, một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc, cho nên từ ngày thành lập đến nay, Đảng đã đoàn kết, tổ chức và lãnh đạo nhân dân ta hăng hái đấu tranh tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác”⁽²⁾. Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết, thống nhất trong Đảng là sợi chỉ đỏ xuyên suốt trong quá trình lãnh đạo cách mạng, có ý nghĩa sống còn đối với Đảng và chế độ ta để vượt qua những khó khăn, thách thức; đấu tranh giành thắng lợi đem lại tự do, hạnh phúc cho nhân dân.

Không những chỉ rõ vai trò quan trọng của sự đoàn kết, thống nhất mà Chủ tịch Hồ Chí Minh còn nêu bật dân chủ là một nguyên tắc quan

trọng để củng cố và xây dựng đoàn kết, thống nhất trong Đảng: “Trong Đảng, thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình là cách tốt nhất để củng cố và phát triển sự đoàn kết và thống nhất của Đảng. Phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau”⁽³⁾.

Hiện nay, trong Đảng đang tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI) “Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay” gắn với việc thực hiện Chỉ thị 03 về tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh và đang tiến hành đại hội đảng bộ các cấp, tiến tới Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng. Đây là một đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng để mỗi cán bộ, đảng viên kiểm điểm chức trách, nhiệm vụ của mình trước tổ

chức đảng về tinh thần đoàn kết, ý thức tổ chức kỷ luật, chức trách, nhiệm vụ trong công tác xây dựng đảng. Thực tiễn cho thấy ở đảng bộ nào thật sự đoàn kết, phát huy dân chủ thì kinh tế, văn hóa, xã hội phát triển; trật tự an toàn xã hội được đảm bảo; đời sống nhân dân được cải thiện; dân tin Đảng, Đảng tin dân; phong trào thi đua yêu nước được lan tỏa, có sức sống mãnh liệt; đội ngũ cán bộ luôn phát triển và trưởng thành. Còn ở nơi nào trong tổ chức đảng có biểu hiện mất đoàn kết, mất dân chủ, thiếu thống nhất ý chí và hành động thì ở đó có kết quả ngược lại.

Trước yêu cầu của nhiệm vụ cách mạng trong giai đoạn mới, tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng, hơn lúc nào hết, toàn Đảng cần tiếp tục kế thừa và phát huy xây dựng khối đoàn kết trong Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh bằng hành động cụ thể, thiết thực, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng, xây dựng đảng trong sạch, vững mạnh; phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc; đẩy mạnh toàn diện công cuộc đổi mới, xây dựng đất nước ta đang hoàng hơn, to đẹp hơn như Bác Hồ hằng mong muốn. Muốn vậy, theo chúng tôi, các cấp ủy, tổ chức đảng và đảng viên cần quan tâm, thực hiện tốt một số nội dung sau:

Một là, tăng cường mở rộng dân chủ trong Đảng, đề cao tính tổ chức, tính kỷ luật,

thực hiện tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách. Dân chủ trong Đảng là nền tảng cho sự đoàn kết. Trên cơ sở dân chủ nội bộ trong Đảng, đảng viên mới thực sự trung thực, thẳng thắn, chân thành với nhau. Từ đó, “tinh đồng chí thương yêu lẫn nhau” mới được phát huy trong công tác xây dựng đảng. Dân chủ sẽ khơi dậy, phát huy cao nhất trí tuệ, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng; khắc phục được tình trạng bè cánh, cục bộ, địa phương chủ nghĩa, quan liêu, hách dịch, cửa quyền, xa rời quần chúng. Thực hành dân chủ là “chìa khóa vạn năng” để giải quyết được mọi khó khăn, thử thách trong các nhiệm vụ của Đảng; nhưng dân chủ phải gắn với tập trung, kỷ cương, kỷ luật của Đảng. Đây là nguyên tắc cơ bản sống còn của một Đảng cách mạng, chân chính và giúp Đảng không ngừng lớn mạnh.

Các cấp ủy đảng phải bảo đảm thực hành dân chủ, đề cao tính tổ chức, tính kỷ luật, thực hiện tốt nguyên tắc tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách nhằm tạo cơ sở đảm bảo sự đoàn kết thống nhất trong Đảng. Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI) về xây dựng đảng đã chỉ rõ: Phát huy dân chủ thật sự trong Đảng, thực hiện nghiêm túc Quy chế chất vấn trong Đảng, nhất là chất vấn tại các kỳ họp Ban Chấp hành Trung ương và cấp ủy các cấp. Đổi mới cách lấy phiếu tín nhiệm để đánh giá, nhận xét cán bộ theo hướng

mở rộng đối tượng tham gia. Những người không đủ năng lực, không hoàn thành nhiệm vụ, có tín nhiệm thấp được sắp xếp phù hợp, có cơ chế kịp thời thay thế không chờ hết nhiệm kỳ, hết tuổi công tác. Đây không chỉ là điểm mới được đề xuất từ yêu cầu bức thiết của thực tiễn xây dựng đảng hiện nay mà còn được đồng đảo quần chúng nhân dân đồng tình ủng hộ, tạo ra bầu không khí hồ hởi, mới mẻ trong tổ chức và sinh hoạt ở hầu hết các cấp ủy đảng, góp phần tích cực xây dựng Đảng ta trong sạch vững mạnh.

Hai là, thường xuyên và nghiêm túc thực hiện nguyên tắc tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt đảng. Tự phê bình và phê bình là quy luật tồn tại và phát triển của Đảng, là vũ khí sắc bén để xây dựng đảng, để giáo dục, rèn luyện cán bộ, đảng viên. Thực tế công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng thời gian qua, không ít tập thể, cá nhân chưa thực hiện tốt nguyên tắc này, do ý thức tự giác của một số cán bộ, đảng viên không cao, dẫn đến quá trình thực hiện vẫn rơi vào tình trạng “không đạt yêu cầu”. Do đó, cấp ủy, các tổ chức đảng cần quyết liệt thực hiện tự phê bình và phê bình với tinh thần thẳng thắn, nghiêm túc, sâu sắc hơn. Khắc phục tình trạng nể nang, dĩ hòa vi quý, đoàn kết xuôi chiều, bị tình cảm cá nhân chi phối; đồng thời xử lý nghiêm minh những biểu hiện lợi dụng phê bình để

đấu đá, làm mất uy tín của nhau, gây rối đối với tổ chức, ảnh hưởng đến sự đoàn kết trong tổ chức đảng, tạo kẽ hở cho kẻ xấu lợi dụng kích động, chia rẽ nội bộ.

Mỗi cán bộ, đảng viên phải phê bình một cách thẳng thắn, chân thành nhằm giúp đồng chí, đồng đội nhận rõ sai lầm, sửa chữa khuyết điểm để không ngừng tiến bộ, tuyệt đối không vì mâu thuẫn cá nhân, động cơ cá nhân mà phê bình theo kiểu “vạch lá tìm sâu”, “bới lông tìm vết” nhằm trừ dập, đấu đá, hạ bệ lẫn nhau. Trên tinh thần đồng chí mà chân thành góp ý cho nhau, để cùng nhau tiến bộ, nâng cao phẩm chất, đạo đức con người, bản lĩnh cách mạng trong sáng của người đảng viên cộng sản. Thực hiện Di huấn của Chủ tịch Hồ Chí Minh, mỗi chúng ta cần nhận thức sâu sắc hơn, thực hiện triệt để hơn nguyên tắc tự phê bình và phê bình để Đảng luôn trong sạch, làm cho uy tín, năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng không ngừng được nâng cao.

Ba là, phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau trong công tác và trong cuộc sống. Đây là một điểm cơ bản nhất của vấn đề đoàn kết trong Đảng. Bởi không xuất phát từ “tình đồng chí thương yêu lẫn nhau” thì dù có thường xuyên tự phê bình và phê bình, dù được gọi là có “có tinh thần thẳng thắn đấu tranh”, thì hiệu quả cũng không được như mong muốn. Khi tiến hành tự phê bình và phê bình

phải xuất phát từ “tình đồng chí thương yêu lẫn nhau”, phê phán tư tưởng “việc bé xé ra to”, “bóc lửa bỏ tay người” nhằm hạ thấp uy tín của đồng chí, đồng nghiệp, nhất là đối với những “kẻ” có nhiều “mánh khéo” tranh giành trên con đường danh lợi, kèn cựa địa vị, chức quyền, kéo bè kéo cánh, gây mất đoàn kết trong chi bộ, đảng bộ. Chỉ có trên tinh thần yêu thương đồng chí, đồng đội để chỉ rõ những khuyết điểm nhằm giúp đồng chí mình không lẩn sâu vào những sai lầm, khuyết điểm và có những biện pháp “tự răn mình” để khắc phục khuyết điểm, phấn đấu vươn lên.

Bốn là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của Đảng, giải quyết dứt điểm hiện tượng gây mất đoàn kết trong nội bộ Đảng. Tăng cường kiểm tra, giám sát giúp cho các cấp ủy kịp thời phát hiện và ngăn chặn nguyên nhân, hiện tượng mất đoàn kết. Đồng thời, biểu dương kịp thời và có biện pháp cụ thể, thiết thực giúp cho các tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên chấp hành nghiêm kỷ luật của Đảng theo quy định của Điều lệ. Kiểm tra, giám sát trong Đảng, một mặt phải tăng cường sự lãnh đạo chỉ đạo của cấp ủy các cấp, đề cao trách nhiệm của các cơ quan chức năng, tích cực đổi mới phương pháp, cách thức tiến hành; mặt khác, cần có cơ chế, quy chế cụ thể để bảo vệ và phát huy vai trò giám sát của quần chúng nhân dân đối với đội ngũ cán bộ,

đảng viên của Đảng. Để bảo đảm cho công tác kiểm tra, giám sát chặt chẽ theo quy định, cấp ủy, chi bộ cần xây dựng, bổ sung và hoàn thiện hệ thống quy chế làm việc, quy chế lãnh đạo, phù hợp với tính chất nhiệm vụ của mỗi một tổ chức đảng; gắn kiểm tra thường xuyên với kiểm tra đột xuất; kiểm tra kết quả lãnh đạo của chi bộ, đảng bộ với việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ của cán bộ lãnh đạo, người đứng đầu cấp ủy, tổ chức đảng.

Năm là, mỗi cán bộ, đảng viên phải gần gũi, gắn bó đoàn kết với dân, thấu hiểu tâm tư, nguyện vọng chính đáng của dân, làm tốt công tác dân vận và dựa vào dân để xây dựng đảng trong sạch vững mạnh. Phát huy quyền làm chủ của nhân dân, thực hiện tốt việc xây dựng và thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở; biết gọi mở, nâng cao trách nhiệm của nhân dân trong giám sát, góp ý cho cán bộ, đảng viên và tổ chức đảng trên tinh thần xây dựng đảng, xây dựng mối quan hệ gần bó mật thiết với nhân dân. Chú trọng xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên có phong cách dân vận “gần dân, hiểu dân, học dân, trọng dân và có trách nhiệm với dân”; “nghe dân nói, nói dân hiểu, làm dân tin”; nói đi đôi với làm, nói ít làm nhiều và thật sự là “công bộc của nhân dân”.■

1. Hồ Chí Minh toàn tập, t.1, Nxb CTQG, H.2011, tr.18

2, 3. Hồ Chí Minh, Sđd, t.15, tr. 611